

Datum

2023-02-06

Vår referens

Christoffer Orinius

Utredare

christoffer.orinius@malmo.se

Malmöinitiativ om mer solenergi till Malmö MN-2022-12219

Sammanfattning

Miljönämnden har fått ett Malmöinitiativ som handlar om att Malmö stad bör bygga ut solenergitillgången i staden. Initiativtagaren föreslår bland annat att täcka lämpliga kommunala tak, stödja utbyggnaden för industrier och privatpersoner samt samarbeta med Öresundsbrokonsortiet för att sätta solceller på Öresundsbron. Miljönämnden i Malmö stad ser positivt på utbyggnad av solceller som en del i att uppfylla kommunens miljö- och energimål. Malmö stad arbetar aktivt med utbyggnad av solceller på kommunens egna tak samt samverkar med andra aktörer för att öka utbyggnadstakten. Öresundsbron är ett exempel på en extern aktör där Malmö stad inte kan bygga solceller själva men gärna är med och stöttar ett initiativ.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden svarar på Malmöinitiativet enligt förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2023-02-06
- Malmöinitiativet EF20220231

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2023-03-29

Beslutet skickas till

Initiativet.stk@malmo.se

Ärendet

Malmöinitiativet är en e-tjänst där Malmöbor (personer i alla åldrar som är folkbordförda i Malmö) kan lämna in förslag till Malmö stad. Initiativ som får fler än 100 röster tas upp och behandlas av respektive ansvarig politisk nämnd.

Bakgrund

Miljönämnden har fått Malmöinitiativet *Mer solenergi till Malmö*. Initiativtagaren vill att det byggs mer solenergi i kommunen. Bland annat föreslår initiativtagaren att kommunen borde göra följande:

- 1) **Bygga ut solenergitillgången till en väsentligt högre nivå än idag och täcka lämpliga ytor i kommunen med solceller.**
Initiativtagaren informerar om att Malmö är en av de kommuner i Sverige som ligger sämst till gällande utbyggnaden av solenergi per person. Initiativtagaren föreslår därför att mer tak och hårdytor inom kommunen ska täckas med solceller för att förse invånarna med lokalproducerad el.
- 2) **Samarbeta med Öresundsbrokonsortiet för att täcka hela södra delen av Öresundsbron med solpaneler.**
Initiativtagaren ser en möjlighet i att en stor solcellsinstallation på Öresundsbron hade kunnat resultera i en av Sveriges största solcellsparkar.
- 3) **Låta kommunens invånare köpa andelar i solcellsanläggningar för att öka finansieringen av solcellssatsningar.**
Initiativtagaren nämner att det finns exempel på andra kommuner som har implementerat lösningar där de som bor i kommunen kan agera delägare till solcellsparkar.

Förvaltningens förslag till yttrande

Malmö stad arbetar, utifrån en ambition och målsättning från kommunfullmäktige, med att öka produktionen av förnybar el i Malmö. Målsättningen är att 15 procent av Malmös energibehov ska täckas av lokalt producerad solenergi till 2030. Enligt Malmö stads budget 2023 ska Malmö stad tillsammans med intresserade kommuner och andra aktörer undersöka förutsättningarna för att ett energibolag som kan öka den återvunna och förnybara energiproduktionen i regionen (KF 2022-11-23/24 § 40).

Att öka produktionen av förnybar el i Malmö är dessutom preciserat både i Miljöprogrammet för Malmö stad 2021-2030, som anger att staden ska försörjas av 100% förnybar och återvunnen energi, och i Malmö stads energistrategi för Malmö 2022-2030. Strategin har fyra fokusområden med tillhörande resultatmål. Resultatmålen som Malmö stad arbetar efter för utbyggnad av solceller är följande:

- 1) Aktörer i Malmös geografiska område bidrar till ökad lokal och regional förnybar elproduktion.
- 2) Elsystemet i Malmö är anpassat för en stor andel lokal och regional förnybar elproduktion.
- 3) Energiförsörjningen till Malmös geografiska område är klimatneutral år 2030.
- 4) Utbyggnaden av lokalt producerad solenergi i Malmös geografiska område har accelererat.

Malmö stad som aktör i klimatomställningen

Miljönämnden och Malmö stad anser att utbyggnad av solceller är en viktig och nödvändig del i arbetet mot att uppfylla stadens målsättningar. Kommunen verkar aktivt för att installera solceller på sina egna byggnader och på mark som ägs av kommunen. Till exempel arbetar kommunen med en ny solcellsnorm för att öka utbyggnadstakten. Kommunfullmäktige har även beslutat att solceller på kommunala nybyggda eller renoverade tak ska vara standard och att det i

underlag för investeringsbeslut ska redogöras för planering avseende solcellsinstallation i samband med om- eller nybyggnation av kommunala tak (KF 2022-09-15 §199). I dagsläget äger Malmö stad både solcellsanläggningar och vindkraftsanläggningar som totalt producerade 15 218 MWh under 2021.

Malmö stad har bara full rådighet över fastigheter och mark som ägs av kommunen själv. Inom ramen för Klimatomställning Malmö, som är Malmö stads kraftsamling för att mobilisera offentliga verksamheter, näringsliv, akademi, föreningar och Malmöbor för att gemensamt lösa stadens klimatutmaningar, pågår dock samarbeten för att se till att mer solceller installeras hos privata aktörer. Även genom Klimatkontrakt 2030 arbetar Malmö stad med att mobilisera aktörer som vill delta aktivt i arbetet med klimatomställningen. Öresundsbrokonsortiet är ett exempel på en extern aktör där Malmö stad inte har rådighet att installera solceller.

Kommunen kan bidra till att förenkla etableringar på privata fastigheter på olika sätt. Ett sätt är att peka ut områden som särskilt lämpliga för solenergi (se Malmö stads översiktsplan och solkartan på malmo.se). Malmö stad har även bidragit genom att genomföra kunskapsinsatser riktade mot företag och bostadsrättsföreningar för att öka förutsättningarna för ökad utbyggnadstakt.

Kommunen har dessutom en möjlighet att påverka utbyggnaden av solceller vid bygglov. För att öka utbyggnadstakten av solceller i Malmö har stadsbyggnadskontoret förenklat bygglovsprocessen för solceller, vilket bland annat resulterat i tydligare information på Malmö stads hemsida. Utöver en förenklad bygglovsprocess har miljöförvaltningen tillsammans med stadsbyggnadskontoret och kulturförvaltningen genomfört en kartläggning av förutsättningarna för solceller i Malmö. Kartläggningen visade att det för vissa fastigheter kan uppstå målkonflikter mellan solcellsinstallationer och bevarandet av värdefull kulturmiljö eller fastighetens byggtekniska säkerhet.

Behov av balans mellan produktion och användning av el

El från solceller kan och bör stå för en större del av elproduktionen i staden än vad den gör idag men kan inte stå för majoriteten då det alltid måste finnas en balans mellan produktion och användning av el. Solceller genererar el under dagen och främst på sommarhalvåret vilket gör att elnätet belastas oregelbundet. En för stor andel el från solceller ställer höga krav på elnätet för att balansera såväl sommarens höga elproduktion som de perioder när solcellerna inte producerar el och det behövs andra energikällor. Alternativt behöver stora energi-lager byggas för att lagra solcellernas överskott under dagen för att sedan användas när solen inte är framme. Den föreslagna ytan av solceller i initiativet är omfattande och skulle kräva ytterligare insatser för att på ett bra sätt integreras i Malmös elsystem. En blandning av energikällor som kompletterar varandra är positivt och nödvändigt för en välfungerande elförsörjning i Malmö.

Placering av solceller

Det bör även tilläggas att alla tak inte är lämpliga för solceller. Dels på grund av rent tekniska aspekter så som att taken inte är byggda för att klara vikten, dels på grund av aspekter såsom att kulturvärde och stadsbild behöver vägas in. Solcellsanläggningar på mark behöver vidare ta i beaktning vad marken har för alternativ användning och måste vägas mot nyttjande av jorden för jordbruk eller byggandet av bostäder och liknande. Industritak är exempel på en optimal placering för solceller och därför har just industriområden pekats ut i översiktsplanen som lämpliga områden för stora anläggningar för produktion av solenergi.

Om andelsägande av solceller

Miljöförvaltningen i Malmö stad var med och undersökte förutsättningarna för andelsägande av solceller inom ett projekt som pågick 2020–2022. Lärdomarna från arbetet var att det finns vissa utmaningar med lokal delning av energi, men att det samtidigt finns förutsättningar både för privatpersoner och energibolag att äga och handla med solcellandelar och att lokala energibolag är en lämplig aktör för att erbjuda den tjänsten. Det är också ett relativt vanligt upplägg i de kommuner där lösningar för andelsägande av solceller erbjuds i dagsläget. Andelsägande av solceller är möjligt i Malmö men Malmö stad har inte ensam rådighet i frågan.

Barnkonventionen

Ökad produktion av förnybar energi bidrar bland annat till minskade utsläpp av växthusgaser vilket i sin tur har en positiv inverkan på framtidens miljö för barn och unga. Malmö stad behöver arbeta för klimatneutralitet för kommande generationer.

Förslaget har utarbetats av Christoffer Orinius, Utredare

Samråd har skett med Lotten Johansson, Enhetschef, miljöstrategiska avdelningen; Erik Ormegard, utredare, miljöstrategiska avdelningen.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör